GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 247. *Lunĭ, Marțĭ 10 (22) Noemvre.* **1887.**

Brașovŭ, 9 Noemvre 1887.

Ședința de Sâmbătă a camerei francese a fostŭ o ședință din cele mai furtunóse și s'a sfĕșitŭ cu demisionarea cabinetului Rouvier.

N'au fostŭ destulŭ desbaterile violente din aceste ḍile din causa afacerei deputatului Wilson, ci în locŭ d'a se mai lăsa timpŭ, spiritelorŭ sĕ se potoléscă și guvernului sĕ se mai recreeze de gréua luptă din ḍilele din urmă, deputatulŭ Clémenceau găsĭ cu cale ca tocmai acum sĕ interpeleze guvernulŭ asupra situațiunei politice.

Ministrulŭ președinte Rouvier n'a primitŭ ca desbaterea sĕ încépă nemijlocitŭ. Destulă că renta a perdutŭ în timpŭ de o sĕptĕmână unŭ francŭ în cursŭ, din causa celorŭ petrecute în cameră și din pricina temerilorŭ unei eventuale crise presidențiale, nu e decĭ cu cale ca sĕ se mai neliniștéscă piéța prin resultatulŭ desbaterei, pricinuindu-se, póte, pagube de milióne în rentă. Din aceste considerațiunĭ, guvernulŭ neputêndŭ lua asupră'șĭ rĕspunderea pentru acésta, a cerutŭ sĕ se amâne desbaterea cu șése ḍile, când se sĕvêrșesce conversiunea rentei și când apoi póte sta la disposițiunea camerei și sĕ dea lămurirĭ și asupra situațiunei politice.

Acéstă declarațiune a guvernului, precum și avertismentulŭ că desbaterea acésta va aduce căderea lui, n'a ajutatŭ nimicŭ. Deputatulŭ Clémenceau începù a vorbì despre insultele ce se aruncă republicei în fața de cătră monarchiștĭ, despre disordinea ce domnesce în administrațiă, despre frecările ce esistă între justițiă și poliția; acéstă stare nu se mai póte suferì, ḍice elŭ, căcĭ décă ar fi sĕ se ivéscă ceva din afară, țéra trebue sĕ scie cine o conduce, cine are autoritatea și la cine sĕ se adreseze. „Amânându-se desbaterea, vrețĭ sĕ câștigațĭ timpŭ; dér sĕ vĕ ferițĭ de a câștiga timpŭ; nenorocirea nu așteptă!“.

Cu aceste cuvinte încheià Clémenceau vorbirea sa, camera respinse propunerea guvernului d'a se amêna desbaterea și astfelŭ miniștrii se duseră imediatŭ la președintele republicei și'i presentară dimisiunea lorŭ.

Décă ținemŭ sémă că unŭ monarchistŭ a făcutŭ sĕ ia afacerea Wilson proporțiunĭ atâtŭ de periculóse chiar pentru esistența republicei; că monarchiștii au făcutŭ sĕ se destitue prefectulŭ poliției din Parisŭ ca fiindŭ complice lui Wilson și au provocatŭ demisiunea ministrului de justiță; că monarchiștii, și anume drépta regalistă a făcutŭ sĕ cadă guvernulŭ votândŭ contra amânărei desbaterei și pentru propunerea republicanului Clémenceau: atuncĭ cu dreptŭ cuvêntŭ se póte ḍice, că republicanii sapă ei înșișĭ republicei grópa, lucrândŭ în interesulŭ monarchiștilorŭ, carĭ precum vedemŭ sciu profita cu o deosabită dibăciă de greșélele republicanilorŭ.

Incurajațĭ de aceste succese monarchiștii și pentru ca sĕ aducă și mai mare zăpăcélă între republicanĭ, unŭ bonapartistŭ sta gata în ședința de Sâmbătă sĕ céră, ca președintele Grévy sĕ fiă pusŭ în stare de acusațiune, negreșitŭ pentru miseriile séu mai bine ḍisŭ pentru punctele de acusațiune amintite mai susŭ și în care intră și afacerea Wilson, ce înșișĭ republicanii le au ridicatŭ contra guvernului lorŭ.

Până aci nu vorŭ ajunge lucrurile, dér destulŭ că posițiunea președintelui republicei e fórte critică și prin urmare merită cuvenita atențiune scirile ce sosescŭ din Parisŭ, că în cele din urmă gréua criză internă totŭ îlŭ va sili sĕ-șĭ dea demisiunea.

Și înt'adevĕrŭ grea sarcină duce pe umerii sĕi bĕtrânulŭ președinte Grévy, avêndŭ a conduce republica cu nisce republicanĭ desbinațĭ, carĭ s'au făcutŭ vestițĭ prin desele rĕsturnărĭ de guverne. Dér pe câtŭ de grea e sarcina, pe atâtŭ de mare e meritulŭ lui d'a fi scăpatŭ până acum republica de tóte crisele ce au trecutŭ peste capulŭ ei.

Vorba e însĕ, puté-va încă președintele republicei sĕ mai supórte greutățile, cu care-i este împreunatŭ oficiulŭ sĕu, și se mai apere esistența republicei de loviturile ce i le dă și de sguduiturile ce i le pricinuescŭ aceste stărĭ anarchice?

Póte că republicanii nu se gândescŭ seriosŭ la acésta, se gândescŭ însĕ monarchiștii, carĭ stau la pândă și așteptă din ḍi în ḍi momentulŭ în care sĕ îmbrâncéscă republica în grópa ce repede i-o sapă înșișĭ fii ei.

Mesagiulŭ tronului italianŭ.

Parlamentulŭ italianŭ s'a deschisŭ de cătră regele cu următorulŭ discursŭ alŭ tronului:

Tare prin armele sale, sigură de alianțele sale și amică cu tóte guvernele, Italia pășesce mereu înainte în familia statelorŭ celorŭ marĭ și se mișcă astăḍĭ în aceiașĭ liniă cu ele. Fără grijă decĭ parlamentulŭ se póte consacra cultivărei afacerilorŭ interne. Reforme urgente se aștéptă cu nerăbdare. (Mesagiulŭ enumĕră aceste reforme).

Ultimulŭ bugetŭ a apărutŭ îngreuiatŭ prin sporirea cheltuelilorŭ pentru armată și marină, fără ca pentru aceea sĕ se fi conturbatŭ echilibrulŭ financiarŭ. In anulŭ financiarŭ curentŭ a trebuitŭ sĕ se facă o nouă sporire trecĕtóre a cheltuelilorŭ militare și a acelora pentru construcțiunĭ publice.

Trebue sĕ lichidămŭ trecutulŭ și în viitorŭ sĕ luămŭ astfeliu de mĕsurĭ, încâtŭ, după învingerea greutăților actuale, orĭ-ce pretențiune la creditulŭ publicŭ pentru căi ferate noue sĕ se restringă în marginĭ clare și înguste. Décă, precum am deplină încredere, se va susține pacea, nu se vorŭ mai ivi în bugetŭ cheltuelĭ militare estra-ordinare; atuncĭ vomŭ puté da financelorŭ nóstre o basă neclintită. Se vorŭ propune mĕsurĭ pentru suportarea mai ușóră a nouelorŭ sarcine și în îndeplinirea promisiunilorŭ pentru restabilirea elasticității bugetului, pentru ca sĕ se asigure stabilitatea unei bune administrațiunĭ financiare.

Tóte dorințele și ostenelele mele, precum și ale guvernului meu, suntŭ îndreptate aḍĭ întru susținerea păcii, care ne pare neapĕratŭ necesară pentru esecutarea reformelorŭ nóstre civile și pentru realisarea bunei stărĭ a poporului, care e cea mai ferbinte dorință a nóstră. In acéstă dorință și trebuință de pace alte state marĭ ale Europei suntŭ sincerŭ unite cu noi. Și acolo, în afară de Europa, unde soldatulŭ italianŭ, chiar cădêndŭ pe câmpulŭ de luptă a convinsŭ pe inimicŭ despre vitejia italiană; chiar acolo, unde pregătimŭ o déptă acțiune militară, avemŭ de scopŭ pacea, care coréspunde dreptului nostru.

După ce regele se provocă la cuvintele esprimate de regele Victorŭ Emanuelŭ cu ocasiunea unei festivitățĭ: „Piemontulŭ, micŭ în teritorin, a fostŭ mare prin ideile sale, ce le-a representatŭ“, discursulŭ tronului încheiă astfeliu:

Italia de aḍĭ nu are nicĭ de cum unŭ idealŭ mai puținŭ sublimŭ. Numai câtă vreme rĕmânemŭ fidelĭ principielorŭ, cărora națiunea are a-le mulțămi viéța sa și casa mea gloria sa, și câtă vreme noi ne afirmămŭ unițĭ pe calea libertății, vomŭ asigura Italiei pentru totdéuna simpatiele popórelorŭ și rĕsplata norocului.

Intrunirea Polonilorŭ în Posen.

In numĕrulŭ trecutŭ amŭ comunicatŭ, că în Posen s'a ținutŭ o imposantă întrunire polonă, care a protestatŭ în contra mĕsurei luate de guvernulŭ prusianŭ, prin care se scóte din scóle limba polonă.

Adunarea a fostŭ cercetată de peste 3000 de Polonĭ venițĭ din tóte părțile Prusiei. Diferițĭ oratorĭ din tóte clasele societății, notabilĭ, burgesĭ, țĕranĭ, preoțĭ, au accentuatŭ nedreptatea și desavantagiele, ce resultă din acéstă mĕsură pentru totalitatea Polonilorŭ, precum și pentru fiă care singuraticŭ în privința politică, religiósă și economică. S'a cetitŭ unŭ protestŭ în contra interḍicerei limbei polone în scóle, făcêndu se apelŭ la dreptulŭ divinŭ și umanŭ, la tractate, la promisiunile regilorŭ prusianĭ și primilorŭ președințĭ. Protestulŭ a fostŭ primitŭ cu aclamațiune.

Canoniculŭ Kantecki propuse mijlóce de apĕrare contra mĕsurilorŭ prusienescĭ de desnaționalisare a Polonilorŭ:

Resoluțiunea luată pe temeiulŭ acestei vorbirĭ obligă casa părintéscă, pe proprietarii de pămêntŭ și pe preoțĭ sĕ îngrijéscă, ca copiii ómenilorŭ aflătorĭ în serviciulŭ lorŭ sĕ fiă instruațĭ în cetirea și scrierea limbei polone. S'a alesŭ unŭ comitetŭ pentru împrăștiarea de abécedare și catechisme între poporŭ. Deputații dietalĭ polonĭ au fostŭ invitațĭ sĕ îngrijéscă pe cale parlamentară pentru înlăturarea acestorŭ neajunsurĭ. Totŭ deodată se trimite o telegramă omagială cătră papa prin episcopulŭ Ledochowsky.

La acéstă adunare au fostŭ de față și representanțĭ ai pressei polone din Varșovia și din Galiția. Adunarea a fostŭ fórte însuflețită și a decursŭ fără sĕ se turbure liniștea.

Pregătirĭ de rĕsboiu rusescĭ.

Ḍiarele germane aducŭ mereu scirĭ despre însemnate mișcărĭ de trupe rusescĭ la granița ruséscă dinspre Germania și Austro-Ungaria.

„Kölnische Zeitung“ e informată din Petersburgŭ, că la gara din Kiew se încarcă de mai multe ḍile tunurĭ de câmpŭ și se trimitŭ spre granița la Kowno și Wiritza. De asemenea s'au trimisŭ, se ḍice, marĭ cantitățĭ de provisiunĭ de muniță la graniță, precum și unŭ transportŭ de 106 vagóne încărcate cu puscĭ. Din causa acestorŭ transporturĭ, pe linia ferată a Kiewului e întreruptă circulațiunea trenurilorŭ de marfă.

SCIRILE ḌILEI.

Mâne séră, Marțĭ, d-lŭ *Mihailŭ Paulianŭ*, astronomŭ dela observatorulŭ din Parisŭ, va ține dela órele 8 înainte o conferință în sala gimnasiului românŭ din locŭ. Va vorbi despre *cosmogonie* (creațiunea universului). Atragemŭ atențiunea publicului asupra acestei interesante conferințe a eruditului astronomŭ. Totodată accentuămŭ anume, că conferința va începe precisŭ la 8 óre.

—x—

In delegațiunea austriacă, făcêndu-i se ministrului de rĕsboiu imputarea, că prea s'a grăbitŭ cu introducerea puscei „Mannlicher“ și că trebuia sĕ mai probeze și altele, ministrulŭ rĕspunse, că *nu póte lua asupră-șĭ rĕspunderea*, cumcă situațiunea politică européná ar da în adevĕrŭ destulŭ timpŭ pentru astfeliu de esperimente. De aceea trebue repede înarmată oștirea cu puscĭ noue.

—x—

Ḍiarulŭ rusescŭ din Odesa „Novosyiski Telegraf“, intr'unŭ articolŭ scrisŭ d'unŭ militarŭ, discută *importanța atitudinei României în viitorulŭ rĕsboiu dintre Austro-Ungaria și Rusia* și arată avantagiele pe care le ar avé România, décă nu se va da de partea Austriei, ci de partea Rusiei.

—x—

Sub titlulŭ „Óspe ilustru“ cetimŭ în fóia italiană „Il Dalmata“ din Zara, dela 9 Noemvre: „De câteva ḍile se află între noi d. *Nic. Densușianu*, literatŭ românŭ, membru corespondentŭ alŭ Academiei de sciințe din Bucurescĭ. Va rĕmâné câteva ḍile ca sĕ consulte unele opurĭ istorice în biblioteca „Paravia“ și în cea gimnasială, urmându-șĭ apoi călĕtoria prin Ragusa, unde are intențiune sĕ facă unele studii în archiva republicei.

—x—

Sfântulŭ Sinodŭ alŭ Sfintei bisericĭ autocefale ortodoxe române din România este convocatŭ în sesiune de tómnă pe ḍiua de Vinerĭ, 6 Noemvre.

—x—

Din *Blașiu* ni se scriu următórele ca întêmpinare la imputarea publicată în „Gazeta“, că comercianții românĭ de acolo nu suntŭ sprijinițĭ: „Domnule Redactorŭ! Cetindŭ în unulŭ din Nrii precedențĭ ai „Gazetei“ imputarea ce ni se face noue ăstorŭ din Blașiu din causă,

că nu sprijinimŭ pe neguțătorii românĭ, nu potŭ sĕ trecŭ lucrulŭ sub tăcere, ci rĕspundŭ că: datorința nóstră ca Românĭ e ca sĕ tragemŭ către ai noștri și sĕ-i sprijinimŭ, acésta însĕ numai atuncĭ ni se póte cu dreptulŭ pretinde, când neguțătorii streinĭ pe lângă că ne-arŭ înșela cu marfa lorŭ, ne arŭ cere unŭ prețŭ mai mare séu când pentru asemenea prețŭ ne-arŭ vinde marfa mai rea ca Românii ceea ce în casulŭ de față nu se întêmplă. Acomodeze-se însĕ neguțătorii românĭ celorŭ streinĭ și atuncĭ vorŭ puté esperia spre bucuria lorŭ și a nóstră, că vorŭ fi îmbrățișatŭ". — Comercianții românĭ sĕ ia actŭ de acestea.

—x—

Consilierulŭ ministerialŭ de finanțe din Pesta Jekeltalussy, omŭ în vêrstă de 60 de anĭ, Mercurĭ s'a sinucisŭ, aruncându-se din etagiulŭ alŭ III-lea alŭ palatului ministeriului de finanțe. Causa sinuciderii până acuma nu se scie. Se susține, că în timpulŭ din urmă ar fi pătimitŭ în gradŭ mare de o bólă de nervĭ, și astfelŭ sinuciderea o ar fi comisŭ într'unŭ momentŭ de alterare.

—x—

Ni se comunică din *Blașŭ*, că d-lŭ *Dr. Ales. Popŭ* s'a numitŭ medicŭ alŭ seminariului, împlinindu-se astfelŭ o vechiă dorință d'a se înlătura unele neajunsurĭ higienice și de intertențiune în acelŭ institutŭ.

—x—

„L'Indépendance Roumaine" publică o scrisóre a d-lui *Al. Ciurcu,* prin care acesta declară că n'a primitŭ nicĭ o comunicare, care se confirme scirea că s'a revocatŭ decretulŭ prin care d sa a fostŭ revocatŭ. Numitulŭ diarŭ s'a și informatŭ că în adevĕrŭ nu s'a revocatŭ decretulŭ. De altmintrelea d lŭ Al. Ciurcu nicĭ n'a cerutŭ acésta.

—x—

D-lŭ *Mihaiu Cirlea* și d-șóra *Zoe Popŭ* facŭ cunoscută cununia lorŭ ce s'a celebratŭ în Têrgulŭ-Mureșului la 8 (20) Noemvre a. c. în biserica greco-orientală de acolo. — Le trimitemŭ felicitărĭ căldurósе!

—x—

—x—

In luna Octomvre s'au întêmplatŭ în *Pesta 16 sinucideri*, și anume: 5 s'au spênduratŭ, 7 s'au înpușcatŭ, 3 s'au înecatŭ și 1 s'a otrăvitŭ. — Tristă statistică!

—x—

In *Lugoșŭ* s'au furatŭ giuvaergiului Sternlicht de nisce făptuitorĭ necunoscuțĭ césorĭ și lanțurĭ de aurŭ și de argintŭ, tabacherĭ de argintŭ, brățărĭ, cercei și alte mărfurĭ de aurŭ și de argintŭ în valóre de 1400 fl.

—x—

Vinerea trecută în Viena *au fostŭ arșĭ patru milióne și patru sute de mii florinĭ vechĭ,* în loculŭ cărora vorŭ avé sĕ apară bancnote nouĕ. Milónele acestea au fostŭ duse la loculŭ destinatŭ pentru ardere pe trei căruțe, în 51 sacĭ. După ce s'a constatatŭ intregitatea sigilelorŭ, sacii au fostŭ aruncațĭ pe rêndŭ în flacăra unui colosalŭ cuptorŭ, ce odinióră servea pentru arderea porțelanului. Tótă procederea arderei s'a sĕvêrșitŭ în timpŭ de ½ óră, după care s'a constatatŭ oficiosŭ pe cale protocoleră, că din tóte bancnotele n'au rĕmasŭ decâtŭ părțile constitutive ale văpselelorŭ folosite la fabricarea lorŭ

—x—

Cu privire la *donațiunea de 100 milióne a baronului Hirsch*, despre care s'a vorbitŭ atâtŭ de multŭ, étă ce scrie „Kölnische Zeitung": „Baronulŭ Hirsch face sĕ se desmintă noutatea de unŭ darŭ de 100 milióne pentru societățile de binefacere israelite, noutate căreia nu i am datŭ de altmintrelea credĕmêntŭ. In fine, la Parisŭ, la baronulŭ Hirsch, unde a fostŭ adĭ diminéță unulŭ din raportorii noștri, noutatea n'a fostŭ nicĭ desmințită nicĭ confirmată. Baronulŭ este de altmintrelĭ în Ungaria acum. Totușĭ, putemŭ afirma că baronulŭ Hirsch are într'adevĕrŭ intențiunea sĕ consacre sume considerabile intențiunilorŭ israelite, francese și străine, și mai cu sémă la scolĭ profesionale în Galiția și în România."

»**Convorbirĭ literare**« revistă sub direcția d-lui Iacobŭ Negruți, cuprinde următorulŭ sumarŭ în Nr. 8 pe Noemvre 1887: *Stefanŭ Velovanŭ:* Raportulŭ între sciință și artă. — *G. I. Lahovari:* Hârtii vechĭ. — *A. Costinŭ:* Incercărĭ critice. — *Xenofonŭ C. Gheorghiu:* Studii de literatura francesă (Racine). — *Cervates:* Don Quigote de la Mancha, trad. de S. G. Vârgolicĭ (urmare). — *T. Robeanu*: Adĭ; Cântecŭ vechiu (poesii). — *T. M:* Psihologia empirică (notiță bibliografică). — Bibliografie. — Corespondență.

De pe la Mureșŭ, Noemvre 1887.

Onorate Domnule Redactorŭ!

Acum după-ce s'au sfêrșitŭ și alegerile dietale suplimentare, și prin urmare sgomotulŭ alegerilorŭ s'a domolitŭ, spiritele agitate s'au liniștitŭ, capetele sparte s'au vindecatŭ, închișii s'au eliberatŭ, bĕuturile șĭ-au perdutŭ din putere și liniștea s'a restabilitŭ, sĕ facemŭ, deși târdiu, o constatare:

Și acum ca și în anii precedențĭ la alegerĭ, a trebuitŭ cu regretŭ sĕ constatămŭ, că solidaritatea între noi încă n'a sositŭ și că ne va mai costa multă ostenélă, multă bătaiă de capŭ și buciumare deșértă, până ce toțĭ fii națiunei nóstre vorŭ fi una, se vorŭ întrepune, cum ar trebui, pentru causa națională, până ce vorŭ observa cu sânțeniă decisiunile luate în comunŭ de fruntașii poporului nostru. Da! A trebuitŭ sĕ vedemŭ și sĕ cetimu cum adurmecau mulțĭ, dintre cei chiămațĭ a pázi abținerea, papricașulŭ, vinulŭ, vinarsulŭ și crucerii de trădare ai sângelui. Și décă ne vomŭ nĕsui a cerceta causa desertărei lorŭ, vomŭ ajunge negreșitŭ la resultatulŭ, că acésta o comitŭ séu din lipsa unei inime bine sêmțitóre, perfide și conduse de interesŭ personalŭ, séu din ignoranță și miseriă. Fată cu cei dintêiu n'avemŭ altă de observatŭ, decâtŭ numai a'i lăsa în plata Domnului ca pe nisce unelte ticălóse ale dușmanilorŭ. Fața de ultimii însĕ mai este speranță de îndreptare. Aicĭ dér trebuie sĕ ne oprimŭ, ca sĕ ne întrebămŭ, carĭ arŭ fi mijlócele acomodate pentru sanarea acestui rĕu?

Unŭ singurŭ mijlocŭ sigurŭ numai, care sĕ deștepte și pe cei indiferențĭ, este, după cum credŭ eu. Autoritățile nóstre bisericescĭ-școlare arŭ trebui, în interesulŭ bine sêmțitŭ alŭ causei ce-o susținemŭ, sĕ se informeze prin ómenii sĕi despre starea materială a tuturorŭ preoților și apoi sĕ le dea sfatulŭ a procura unŭ diarŭ, care apĕră *sincerŭ* drepturile nóstre față cu contrarii și anume așa, că cei cu stare să solvéscă abonamentulŭ din punga lorŭ, ér cei ce din nefericire au a se lupta cu mai multe greutățĭ, sĕ plătéscă din ajutórele ce le capĕtă. Procedêndŭ așa, credŭ, că numĕrulŭ oilorŭ rĕtăcite s'arŭ mai micșora.

Vorŭ fi ținêndŭ póte autoritățile bisericescĭ, că aici e vorba de politică. Nu e politică, e numai împlinirea unei datorințe adevĕrate, pentru ca cu atâtŭ mai vêrtosŭ sĕ se pótă desvolta binele credincioșilorŭ, pentru că e o rușine și péta pe întréga națiune, cu atâtŭ mai multŭ pe clerŭ, când eștĭ întêmpinatŭ din partea unui preotŭ cu o întrebare ca acésta: „Ce mai spunŭ gazetele, fi va bătaiă orĭ nu? Eu totŭ așa am auditŭ, că va veni ér Muscalu 'n țéră". Spuneți mĭ nu e rușine?! Unŭ omŭ, care șĭ petrece tótă tinerețea la scólă sĕ-țĭ vorbéscă ast-felŭ! Alta ar fi, când ar trebui sĕ considerĭ, că respectivulŭ e încungiuratŭ de-o numerósă familiă, pentru provederea căreia cu cele necesare îi trebuesce multă luptă; indignațiunea însĕ trebue sĕ se măréscă, când ai de-a vorbi despre unŭ omŭ, care n'are nicĭ familiă grea, nicĭ e în stare de neînvidiatŭ.

In ce respectŭ se póte susținé unŭ preotŭ la poporulŭ sĕu, când elŭ ca competentŭ a'i îndrepta pașii pentru a-lŭ abate dela rĕu, la întrebarea unui fiu sufletescŭ alŭ sĕu, că d. e. »Merge vorŭ la alegerĭ orĭ nu, și cui sĕ'i dé votulŭ?« ii rĕspunde óre cum naivŭ: „D'apoi fĕtulŭ meu. nicĭ eu nu sciu, ce sĕ dicŭ?" Țĕranulŭ românŭ nu voiesce a comite nimicŭ, ce ar fi în detrimentulŭ Românității. Acum când esperiéză elŭ, că a făcutŭ unŭ pasŭ greșitŭ în privința acésta, care preotulŭ trebuia sĕ'lŭ împiedice, ce credețĭ, în ce considerațiune mai ia elŭ pe preotŭ? Afară de acésta pentru preotulŭ dela sate unŭ diarŭ e o neprețuită comóră de cunoscințe și învĕțăturĭ bune pentru viéța practică. Se vede dér că nu este vorba de politică, ci de unŭ espedientŭ de a promova binele, moralitatea, care în dilele nóstre are lipsă atâtŭ de mare de confirmare.

Și apoi nu'i ertatŭ sĕ se neglige nicĭ datorințele, ce le au preoții către națiune ca fii ai aceleia. Și apoi décă acésta voimŭ sĕ o ajungemŭ, trebue ca înșișĭ capii se dee esemple și prin faptele lorŭ sĕ însuflețéscă și pe credincioșĭ, ca așa sĕ pótă lucra în unire și cu succesŭ.

Cu câtŭ preoții noștri, chiar cei mai măricei, se vorŭ amesteca mai desŭ printre poporŭ, dându'i sfaturĭ și povețe, cu atâtŭ mai bine le vorŭ merge, vor fi și mai respectațĭ și mai iubițĭ. Atuncĭ mai bine s'ar cunósce ómenii, carĭ i ar adera din totŭ sufletulŭ, și vorbele veninóse, lingușitóre s'ar pierde orĭ ce valóre. Pentru a cresce preoțĭ poporalĭ bunĭ, tinerii candidațĭ de preoțiă sĕ nu se créscă, sub cuvêntŭ de obediență, într'o supunere órbă, unŭ care servilismŭ, care trebue regretatŭ. Sumeția grosolană, împreunată cu o despecțiune de urgisitŭ, precumŭ și slugărnicia și lingușirile măgulitóre ar trebui sĕ fiă condamnate precum însășĭ religia le condamnă recomandândŭ numai modestia. Sĕ se cultiveze dér spirite mai liberale, mai resolute, mai gata de jertfire, spirite adevĕratŭ folositóre bisericei și națiunei, ér nu sĕ tremure de tótă umbra.

In fine ar trebui, ca Românii nicĭ odată sĕ nu tréca așa ușorŭ peste socotelile păstorilorŭ noștri sufletescĭ, ci sĕ-i tragă la rĕspundere pentru faptele lorŭ, și sĕ-i facă atențĭ la chiămarea lorŭ, ér aceia, carĭ nu

---

(13.) FOILETONU.

LOGOFĔTULŬ MATEIŬ

NOVELĂ

— Ce face domnișorulŭ? — întrebà furiosŭ Mateiŭ.

— De, de, și elŭ ca omulŭ,... e băiatŭ tênĕrŭ și crescutŭ la scólă, — dise p'aci 'ncolo Rădița. — A venitŭ la boerulŭ ca óspe. — Curatŭ óspe, — adause ea, — căcĭ stă p'aci numa de vr'o cincĭ dile și cunósce tóte fetele din satŭ.

Mateiŭ începù sĕ'șĭ primble mânile prin pĕrŭ și se uita cruntŭ de totŭ la cârciumărița.

— Bagă de sémă, Rădițo! — grăì rarŭ și apăsatŭ logofĕtulŭ și plecà nĕcăjitŭ.

***

Séra nu se culcà logofĕtulŭ ca de obiceiŭ la otacŭ, ci merse la o șiră de pae și se suì chiar în vêrfulŭ ei și se puse sĕ se odihnéscă, par'că anume ca sĕ fiă deschilinitŭ de ceilalțĭ ómenĭ, ce erau prin prejurŭ.

Logofĕtulŭ se trântì pe spate în vêrfulŭ șirei și se acoperì cu pae, așa că numai peptulŭ și capulŭ îi erau afară.

Elŭ privea la cerulŭ seninŭ, care era plinŭ de stele și se cugeta la Maruța. Câte un momentŭ de disgustŭ îlŭ apuca și se silea sĕ dea altceva de gândit minței sale, dér acésta nu era cu putință. Se întreba singurŭ câte odată, că la ce'sŭ făcute stelele, ce ne folosescŭ ele nouĕ? cu tóte acestea când sta și nu'șĭ putea rĕspunde, se simțea érășĭ mâhnitŭ și bănuelele îlŭ munceau așa de tare, încâtŭ nu mai avea astêmpĕrŭ. Se svêrcolea în pae și căuta sĕ'șĭ afle o posiție, carea sĕ fiă mai priinciósă somnului, și cum se totŭ svêrcolea, deodată se întórse pe stânga și cum se întórse, zărì în depărtare o lumină care licărea.

Era în satulŭ unde se afla boerulŭ, era chiarŭ în casele boerului, și după ce cu iuțéla fulgerului mĕsurà în mintea sa distanțele, rĕmase la convingerea că acea lumină este tocmai în căscióra unde se afla de obiceiŭ Maruța.

Se întórse érășĭ pe spate, se cugeta la Maruța, dér totușĭ neliniștea lui era mare. Scóse ceasulŭ din buzunarŭ, se uità repede la elŭ și îlŭ băgà érășĭ în buzunarŭ. „La câtŭ este?" se întrebà singurŭ și scóse din nou ceasulŭ și abia a doua óră a observatŭ că este după douĕ-spre-dece. Se întórse érășĭ pe stânga și se uita la acea lumină din satŭ, care cum era singura lumină în acea parte, apărea ca unŭ lucéfĕrŭ. Ii făcea bine acea lumină și se bucura în sine întocmai cum se bucură marinarulŭ, care după o furtună grea zăresce pe cerŭ o scântee de lumină. — Elŭ nu credea că Râdița a spusŭ, adevĕratŭ ceea ce a spusŭ elŭ nu credea că Maruța ar fi în stare sĕ facă aceea ce spunea cârciumărița.

Unŭ simțŭ de fericire îlŭ cuprinse cum vedea acea lumină, și cu câtŭ o privea mai multŭ, totŭ mai multŭ cresceа și fericirea lui, căcĭ în mintea sa vedea pe Maruța că stă gânditóre și plânge, i se părea că aude ceva, și ceea ce audia i se părea că este vocea plânsă a ei. Deodată se sculà, căcĭ era tocmai în clipa când sĕ ațipéscă, și cum sta în picióre, se uita tot la satŭ, totŭ la acea lumină, dér acum nu îlŭ mai impresiona ca mai nainte, ci din contră îi făcea rĕu. Se trântì érășĭ pe pae, cercà sĕ adórmă, însĕ nu'i era cu putință.

Tótă nóptea a fostŭ totŭ mișcatŭ și nicĭ nu ațipea puținŭ și nicĭ nu începea a visa și se scula din nou, și de câte-orĭ se scula, de atâtea-orĭ se mărea a amărîciunea lui.

VII.

Diminéța când s'a sculatŭ se simțea de totŭ obositŭ.

Nu scia ce sĕ încépă și o zăpăcélă mare îi apăsa capulŭ sĕu.

Era tristŭ și gânditorŭ.

Peste di șĭ-a vĕdutŭ elŭ cum șĭ-a vĕdutŭ de treburĭ și așa pe la dece s'a întêlnitŭ cu unŭ omŭ, care venea tocmai dela curte. Acesta între noutățile ce 'i le-a împărtășitŭ logofĕtului i-a spusŭ totdeodată, că a venitŭ pe la coconulŭ Nae unŭ óspe nou, domnișorulŭ Manolache, și că acesta este de totŭ bogatŭ séu celŭ puținŭ așa se arată, deórece a scormonitŭ tótă curtea cu bacșișurile, ce le aruncă în drépta și în stânga.

s'arŭ îndrepta nicĭ așa, sĕ fiă sacrificațĭ pentru binele comunŭ.

De ce sĕ nu facemŭ ce ne stă în putere, cu mijlóce legalĭ? De ce sĕ ne uitămŭ numai a lene cum contrarii ne subjugă din ce în ce mai greu? De ce sĕ concedemŭ, ca ei sĕ se amestece în trebурile nóstre? Cu lasă mĕ sĕ te lasŭ, nu vomŭ ajunge nicĭ cândŭ la cale ér blăstemulŭ némului întregŭ cade pe aceia, carĭ potŭ și nu facŭ! — *Nistore* —

Urarea Peleșului.

Marțĭ, 3 Noemvre, a 18 aniversare a căsătoriei Regelui și Reginei României, d. Dimitrie Sturdza, ministrulŭ cultelorŭ și alŭ instrucțiunei publice, care venise la Sinaia din ajunŭ, însărcinatŭ fiindŭ din partea consiliului de miniștri, a presentatŭ Maiestățilorŭ lorŭ unŭ fórte frumosŭ buchetŭ de florĭ, rostindu-le și următórea cuvêntare:

Sire! Dómnă!

Dumnedeu a Totŭ Puternicululŭ, care îndrepiéză pașii omenescĭ și reguléză destinele popórelorŭ, a reversatŭ asupra României tóte harurile sale, — dându-ne unŭ Rege, care prin înțelepciunea sa a înființatŭ Regatulŭ romănŭ și prin vitejă a întăritŭ patria, — dându-ne o Regină, care strălucesce nu numai prin virtuțĭ, ci prin geniulŭ Ei propriu — făcêndŭ ca prin Suveranii noștri numele României sĕ fiă pronunțatŭ pretutindenĭ cu onóre și respectŭ.

Consiliulŭ de miniștri m'a însărcinatŭ sĕ depunŭ în acéstă di de sĕrbătóre la piciórele Tronului Maiestăților Vóstre felicitările sale cele mai respectuóse și sĕ Vĕ urezŭ cu țera întrégă anĭ mulțĭ și fericițĭ pe Tronulŭ regalŭ alŭ României, pe care l'ațĭ întemeiatŭ pe credință și iubire!

Maiestățile Lorŭ au mulțumitŭ într'unŭ modŭ fórte căldurosŭ d-lui ministru Sturdza, însărcinându-lŭ totodată a arăta întregului consiliu de miniștri câtŭ au fostŭ de adâncŭ mișcațĭ primindŭ urările lorŭ la aniversarea acestei dile, care este atâtŭ de scumpă în viața Lorŭ.

Se luă apoi dejunulŭ. Masa era fórte frumosŭ împodobită cu florĭ, verdeață și o fântână improvisată care arunca apă.

Pe la sfêrșitulŭ dejunului, d. ministru Sturdza a ridicatŭ următorulŭ toastŭ:

Sire! Dómnă!

Se spunea, din timpurĭ străveahĭ. că o comóră de aurulŭ celŭ mai finŭ împodobită cu petrile cele mai scumpe se află afundată adêncŭ în fundurile Rinului. Se spunea că acéstă comóră era neprețuită, și că cine o va scóte la lumină și șĭ va însuși o, acela va fi puternicŭ și fericitŭ. Nu se scie décă cineva vre odată a aflatŭ acea comóră.

Ceea ce e sigurŭ însă, este că Românii posedŭ astădĭ o comóră a lorŭ proprie, cu multŭ mai scumpă și mai neprețuită decâtŭ aceea de care vorbescŭ timpurile trecute. Sigurŭ e că ei posedŭ o comóră vie și mai neprețuită, vĕdută de ochii tuturorŭ. Sigurŭ e că la vederea acestei comorĭ inimile nóstre crescŭ, se intarescŭ și se oțĕlescŭ. Sigurŭ e că acea comóră din acestŭ măreţŭ Castelŭ rĕspândesce asupra întregului popŭrŭ mărire și fericire. Sigurŭ e că nicĭodată și nicăerĭ comóră mai scumpă nu a fostŭ păstrată decâtŭ aceea pe care o păstréză Castelulŭ Peleșŭ în Suveranii noștri multŭ iubițĭ.

Sĕ ne permitețĭ decĭ, Sire și Dómnă, sĕ bemŭ cu toțiĭ din tótă inima în sănătatea Maiestăților Vóstre, ca sĕ domnițĭ mulțĭ și nenumĕrațĭ anĭ, reînoindŭ și mărindŭ în fiecare anŭ fericirea și puterea acestui frumosŭ Regatŭ!

Sĕ trăițĭ la mulțĭ anĭ!

După aceea D. V. Alexandri închină în sănĕtatea Maiestăților Lorŭ, citindŭ și următórea poesiă intitulată:

Urarea Peleșului.

Dintre óspeții de frunte
Celŭ mai drăgălașŭ, mai micŭ,
Eu copilŭ vioiu de munte
Saltŭ pe masă și Vĕ dicŭ:

Tu Regină și Tu Rege
Vĕ închinŭ alŭ meu prinosŭ:
Totŭ ce dorulŭ meu culege
De sub Cerŭ mai prețiosŭ,

Falŭ, florĭ și fericire,
Zîmbetulŭ lui Dumnedeu,
A poporului iubire,
Traiu lungŭ după gândulŭ meu.

Tu cu mâna-Țĭ vitejească,
Tu cu-o mână de minunĭ
Pentru țera Românéscă
Impletit-ațĭ marĭ cununĭ.

Amêndoi sunteţĭ de o sémă,
Amêndoi Vĕ completațĭ,
Tu părinte și Tu mamă
A vitejilorŭ bărbațĭ.

Bunurile 'mbelșugate
Din cerŭ cadă pe-amêndoi.
Noi cu suflete curate,
Dregemŭ astădĭ pentru Voi.

Cu ocasia acestei dile, Maiestățile Lorŭ au primitŭ numerόse telegrame de felicitare din mai multe părțĭ ale țĕrei, conținêndŭ nouĕ dovedĭ de iubire și devotamentŭ.

Stêlpulŭ lui Vodă în Vama.

Cetimŭ în „Revista politică.

Se scie că acestŭ stâlpŭ de pétră a fostŭ ridicatŭ în satulŭ Vama din munții Bucovinei de Mihai Racoviță Voevodŭ la anulŭ 7224. Pe cele patru părțĭ ale stâlpului se află o inscripție românéscă, care deslușesce mai de aprópe timpulŭ și întêmplarea care l'a făcutŭ pe Mihai Racovița se ridice acestŭ stâlpŭ. Inscripția de pe stâlpŭ, acuma numai puținŭ se póte descifra fiindŭ stérsă de plóe și de alte înriurințe ale timpului. Din întêmplare am datŭ de unŭ manuscriptŭ românescŭ, intitulatŭ: »Mórtea lui Avelŭ.« Manuscriptulŭ este legatŭ și fórte bine conservatŭ. Proprietarulŭ manuscriptului ne-a spusŭ, că *mórtea lui Avelŭ* este scrisă de mâna unui boerŭ din Fălticenĭ, Fotachi *Ciurea*. Rĕsfoindŭ acest manuscriptŭ, am datŭ pe pagina din urmă de o notiță care se refere la stâlpulŭ lui Vodă, și care cuprinde și cea mai mare parte a inscripției de pe stâlpŭ. Notița amintită începe astfelŭ:

»Copie scósă de pe stâlpulŭ lui Mihaiu Voevodŭ Racoviță, ce este la satulŭ Vama în Bucovina, și l'au pusŭ când au fostŭ cu Tatarii în țera ungurésca de au prădatŭ întru a treilea domnie la 7224 (1716.) Scos'am acéstă copie pe cum s'au putută cunósce slovele, fiindŭ stricate cele mai multe rêndurĭ și slove. 1802 mart. 24.“

I. Partea spre médă-di.

† Din mila lui *Mihaiu Racoviza* Voevodŭ † și oblăduitorŭ a tóte Moldova la leatŭ 7224 (1716) a treia rândŭ a Domniei mele, redicat'amŭ tótă puternica împărăție turcéscă cu mulțime de oaste asupra Nemților, și la trecĕtóre multă pradă s'au făcutŭ umb'ândŭ prin țara Moldovei, despre partea Nemțilorŭ, poftindu-i și chemându-i o sumă din boerii Moldovei și din cei mai cu cinste — din boeri — — — — — — (mai departe nu se póte ceti).

II. Partea despre răsăritŭ.

Cu o sumă de Nemțĭ, și Moldovenĭ, Muntenĭ, Ungurenĭ, Sêrbĭ, câtă-va adunătură; și așa fără de veste ne-au lovitŭ la scaunulŭ nostru în Iașĭ, cu gândŭ ca sĕ-lŭ iee, cum au luatŭ pe Vodă cutarele, pe *Nicolai Mavrocordatŭ*, Domnulŭ *Muntenie*, și cu dênsulŭ scaunul țĕrii din Bucurescĭ l'au dusŭ la Săbii; ér noi în ajutorulŭ lui Dumnedeu i-am biruitŭ și i am răsipitŭ, și așa movilă i-am făcutŭ din trupurile lorŭ, și la capŭ cruci, și cerdacŭ cătră movilă am făcutŭ lângă pricinuitorii cei mai marĭ în potriva cetății, unde au fostŭ și rĕsboiulŭ în Iașĭ — — — — — — — — — (mai departe nu se póte ceti).

III. Partea spre medulŭ nopții.

Acestŭ stâlpŭ când am mersŭ pin munții ce se chiamă Mestecănișŭ și pin muntele Suhardulŭ, pogorându-ne pin Coșna și așa am eșitŭ în țara ungurésca într'unŭ satŭ anume Rogna, și de acolo împreună cu Hanulŭ, și cu mulțime de Tatarĭ, prădîndŭ, ardîndŭ până la cetate Bistriții, și am încunjurat'o de tóte părțile, și s'au datŭ, numai cetate singură au rĕmasŭ, adecă am slobodîtŭ Tatarii în pradă trecândŭ de mâncatŭ la Ungureni de a face, și să intórsă prin Maramoreșŭ a prăda Maramoreșulŭ, câtŭ a și robi în sate, care s'a pomeni la Ungureni, și așa ne-am întorsŭ cu pace, numai Tatarii au avutŭ — — — — — — aflându-se — — — (nu se póte ceti mai departe.)

IV. Partea spre apusŭ.

Iordaci Cantacozino vel comis — — și acéstă grabnică robie s'au făcutŭ în pămêntulŭ Moldovii ți țĕrii ungurescĭ, s'au făcut din pricina ghenărarilor din Ardél anume Stefan Știnv,.. ghinărarulŭ de Săbii, și baronŭ Tedeteg ghinerarulŭ de Brașĕu, Santamoi ghinărarŭ de Bistriț, care pentru acésta să de samă dinaintea lui Dumnedeu la înfricoșatulŭ giudețŭ, că pentru multă lăcomie a lorŭ trimițêndu i ca pe tâlhari în țară pentru dobânda lorŭ cu atâta robie — — — în Vamă — — — — (mai departe nu se póte ceti).

Constatămŭ cu bucurie, că fundamentulŭ pe care este aședatŭ stâlpulŭ, este acuma restauratŭ și fórte bine îngrijitŭ de către locuitorii din Vama în urma stăruinței și îngrijirei d-lui Vasilie Ionașcu, notarŭ comunalŭ din Vamă. Acéstă restaurare a stâlpului este a doua, căcĭ elŭ a mai fostŭ restauratŭ la anulŭ 1848. Atuncea adecă era stâlpulŭ cumpenitŭ, și abia se ținea. Boerulŭ Panaite Moldovanŭ, socrulŭ lui Nițucă Cocinschi, fostului primarŭ din Câmpulungŭ, vĕdêndŭ că se năruesce acéstŭ monumentŭ istoricŭ, a pusŭ de l'au îndreptatŭ pe spesele sale, și i-au făcutŭ temelie bună și trainică ceea ce se póte vedea din o inscripție făcută de Panaite Moldovanŭ la anulŭ 1848 la temelia stâlpului.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 20 Noemvre. — Grévy a avutŭ o convorbire mai lungă cu Freycinet, care a declaratŭ că nu se va da îndĕrĕtŭ dela nicĭ o ostenélă de a forma cabinetulŭ. Terminarea crisei nu se aștéptă înainte de Marțĭ. Séra totulŭ a decursŭ în liniște în Paris.

BELGRADŬ, 20 Noemvre. — Până acum nu s'a confirmatŭ din nicĭ o parte scirea privitóre la presupusele mĕsurĭ ale guvernului bulgarŭ contra representantului Serbiei.

PARIS, 20 Noemvre. — Fracțiunile întrunite ale stângei au hotărâtŭ că o ședință plenară e neoportună în timpulŭ de față.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

N'a spusŭ altceva, și orĭ câtŭ a mai întrebatŭ Mateiŭ, n'a aflatŭ aceea ce a vrutŭ sĕ afle.

Pe la 5 óre séra a plecatŭ Mateiŭ cătră satŭ și cum era nĕcăjitŭ în sufletulŭ sĕu, nicĭ nu băgă de sémă pe unde se află. Deodată aude unŭ rîsŭ ascuțitŭ și o vorbă înțiglată; se oprosce în locŭ, tresare și uitându-se speriatŭ în drépta și în stânga, vede că se află tocmai pe lângă curtea boerésca.

„Ce va fi la curte?“ îi trecu prin minte logofĕtului și plinŭ de temere porni încetŭ cătră gardulŭ, care încunjură încăperile boerescĭ, și cum mergea, érba cea uscată și bălăriile de prin prejurŭ trosneau în calea lui șĭ'i era nĕcazŭ că umbletulŭ sĕu face sgomotŭ așa de mare.

Fiindŭ acum lângă gardŭ, se propti puținŭ ca sĕ se uite în curte. Când se propti binișorŭ, sburară de prin prejurŭ din nisce nuele sumedenie de vrăbii speriate, ceea ce atrase luarea aminte a celorŭ din curte.

Logofĕtulŭ se trase puținŭ înapoi; inima îĭ bătea tare.

Îĭ era grózā că-lŭ vorŭ fi băgatŭ de sémă cei din curte, și că-lŭ va întreba cineva, ce caută p'acolo pe la césurile astea?

După ce a statŭ o bună bucată de vreme în așteptare, se plecă din nou la gardŭ și se uită printre nuele.

În curte erau la masă coconulŭ Nae arĕndașulŭ, cocóna Eleftera și domnișorulŭ Manolache, óspele acestora.

Erau la cafea.

Maruța venise sĕ strângă de pe masă și cum se apropiase de coconulŭ Manolache, acesta o atinse cu degetele pe la bărbie și o întrebă cum o chiamă.

Logofĕtulŭ Mateiŭ vĕdu acésta și era mai sĕ ameţéscă de nĕcazŭ. Inima lui bătea mai tare ca până acum și lui, cum i se împăinjinaseră ochii de furie, i se păru că Maruța n'a roșitŭ, ba că nicĭ măcarŭ nu s'a mișcatŭ, ceea ce în realitate nu era decâtŭ părere.

Scițĭ însĕ că din părerĭ se nascŭ tóte bănuelile, și cu deosebire pentru Mateiŭ, în momentele în care se afla, a fostŭ destulŭ ca sĕ i-se pară ceva, ca elŭ sĕ'șĭ ésă din fire, sĕ devină furiosŭ și sĕ gândéscă la felŭ de felŭ de lucrurĭ.

Atâtŭ a fostŭ de ajunsŭ.

N'a mersŭ nicĭ în curte, n'a statŭ nicĭ lângă gardŭ. A plecatŭ însĕ în drumulŭ sĕu măhnitŭ așa de tare, încâtŭ îi era greu sĕ facă ceva cu temeiu décă s'ar fi apucatŭ de vre-o trébă, îi era greu chiar sĕ și méargă. Negru i s'a făcutŭ înaintea ochilorŭ și o luă în lungulŭ drumului. I-arŭ fi părutŭ bine sĕ aibă calulŭ la sine, sĕ încalece, căcĭ piciórele i se îngreunaseră, și o sfârșélă îlŭ cuprinse în totŭ corpulŭ, încâtŭ sta sĕ pice în drumŭ.

Într'unŭ târdiu d'abia d'abia a ajunsŭ la otacŭ. Se puse josŭ și după câte-va clipe dicêndŭ în gândulŭ sĕu: „Stai tu Maruțo!“ se ridică érășĭ în picióre.

Era pe înserate.

Mai mulțĭ inșĭ veniră sĕ se plângă de câte ceva. La începutŭ logofĕtulŭ nu prea lua sémă la vorbele ce i-le spunea unulŭ sĕu altulŭ, dér după aceea ascultândŭ plângerea unei babe, se repedĭ la bucătarulŭ George șĭ'i trase douĕ palme, încâtŭ bietulŭ omŭ s'a luatŭ de gândurĭ.

Nu era vinovatŭ bucătarulŭ, dér logofĕtulŭ n'a băgatŭ bine de sémă la cele ce i le-a fostŭ spusŭ baba adineaorea.

Toțĭ cei de prin prejurŭ se uitau unii la alții și nu diceau nimicŭ; vedeau că logofĕtulŭ e cătrănitŭ.

Mateiŭ plecă la mașină, îșĭ aruncă ochiĭ în armanŭ la grămedile de grâu, ce erau coperite cu pológe, ocolì șira de pae, și cum mergea cu capulŭ plecatŭ, nu vedea pe nimenĭ din préjma lui. Deodată se'mpedecă de o Țigancă. O apucă de códe și o aruncă lovind'o cu piciorulŭ.

— Nu țĭ-am spusŭ, pĕcătós'o, sĕ nu umbli cu pipa pe lângă pae? — grăi elŭ și plecă p'aci încolo.

Biata Țigană țipa, ér muncitorii alergară într'acolo.

Logofĕtulŭ audindŭ sgomotulŭ, îșĭ întórse capulŭ înapoi, și cum vĕdu pe Țiganca încă totŭ la pămêntŭ, îi părea rĕu de ce a făcutŭ. Băgă mâna în buzunarŭ, scóse o bucată de cincĭ lei și mergêndŭ spre ea, i-o aruncă pe pămêntŭ.

Ține nenorocit'o, altă dată sĕ-țĭ bagĭ mintea în capŭ! (Va urma)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5% . . .	98 60	Bonurĭ croato-slavone . .	104 25
Rentă de hârtiă 5% . .	98.60	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	95 —	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	123.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	88 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 25	Renta de arg. austr. . .	81.10
Bonurĭ rurale ungare . .	104.50	Renta de aurŭ austr. . .	111 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25	Losurile din 1860 . . .	134 50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25	Acţiunile băncel austro-ungare	888 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25	Act. băncel de creditŭ ung.	282.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 40	Act. băncel de creditŭ austr.	273.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.95
		Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.72
		Londra 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 31 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%) . .	93½	94½
Renta rom. amort. (5%) .	96—	97—
» convert. (6%) . .	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%) .	105—	106—
» „ „ (5%) .	91¾	92¼
» » urban (7%) . .	103—	104—
» » » (6%) .	96—	97—
» » » (5%) . .	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 19 Noemvre st. n. 1887.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.64	Vênd.	8.66
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.95
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.25
Imperialĭ	»	10.22	»	10.25
Galbenĭ	»	5 89	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina» 6% .	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5% .	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	111.½
Discontulŭ . . .	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA

anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ	. . . .	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele insemnate mai susŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus / Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ	—	10.12	—	—
	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra	10 53	—	9.02	—
	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2.56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Cluşiu	5.21	—	5 56	
	—	6 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.2[illegible]
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare	—	9.11		11.07
	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	.
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Ghârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6,20	—
Cluşiu	—	10.31	—	6.38	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11.19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12.33	—	—	—	9.16
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Braşovŭ	9.46	5.37	—	—	9.52
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	—
	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok	—	2 32	4.59
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5.07	6.38	—
Paulişă	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ